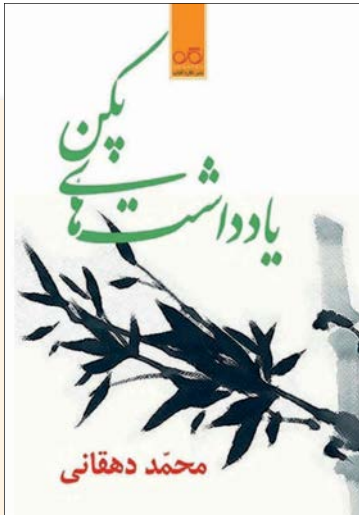

یادداشت‌هایی درباره تجربه زندگی در پایتخت پرجمعیت‌ترین کشور جهان

پکن‌گردی بایک استاد زبان فارسی

احسان سالمی

روزنامه‌نگار

از چینی که می‌شناسید تا چینی که باید بشناسید، تفاوت از زمین تا آسمان است؛ کشوری که همیشه برای ما ایرانی‌ها به دو نماد کار و البته جنس‌های کم‌کیفیت شناخته می‌شود، ولی واقعیت آن است که این دو تصویر ذهنی نمی‌تواند نمایانگر همه آن چیزی باشد که ما می‌توانیم از چین در ذهنمان داشته باشیم؛ کشوری با جمعیت میلیاردری که تاریخ و فرهنگش ارتباطی ناگسستی با تاریخ و فرهنگ ایران زمین دارد.

محمد دهقانی یکی از اساتید زبان فارسی است که در بازه زمانی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۵ به عنوان مدرس زبان فارسی در دانشگاه پکن تدریس می‌کرده است. او خاطراتش را از این سفر حدوداً یک ساله در قالب کتابی با عنوان «یادداشت‌های پکن» منتشر کرده است. دهقانی در این سفر نه از منظر یک جهانگرد که اتفاقاً از منظر یک استاد دانشگاه با همان ریزبینی و نکته‌سنجی و گاهی سختگیری که همه ما از اساتید دانشگاه در ذهن داریم، به روایت خاطراتش از سفر به چین پرداخته است. همین نگاه نکته‌سنج و سختگیرانه هم است که باعث شده تا راوی اثر با کنار گذاشتن تعارف‌های مرسوم بین ما ایرانی‌ها، به روایت صادقانه و دقیق از فرهنگ و

جامعه چین بپردازد. راوی در کنار مرور آنچه که خود دیده، نیم‌نگاهی نیز به روایت‌های گذشتگان از فرهنگ و تاریخ چین دارد و سعی کرده تا در کنار معرفی وضعیت آن روز جامعه چین، روایت‌هایی نیز از گذشته این جامعه بزرگ آسیایی در خلال نوشته‌های او، جای دهد. دهقانی به عنوان یک استاد زبان فارسی، در بخش‌هایی از این کتاب به تحلیل زبان چینی و شعرهای چینی نیز پرداخته است و بخش انتهایی کتابش را به ترجمه فارسی چند شعر چینی مهم اختصاص داده است که خواندن این اشعار نیز می‌تواند کمک بیشتری برای آشنایی با فرهنگ مردم پرجمعیت‌ترین کشور جهان باشد.

اطلاعات فوری

عنوان: یادداشت‌های پکن
نویسنده: محمد دهقانی
ناشر: نشر نگاره آفتاب
تعداد صفحات: ۱۸۴
قیمت: ۱۶ هزار تومان
پیش‌بینی زمان مطالعه: ۴ تا ۶ روز

عادت‌های غذایی عجیب چینی‌ها

تخم‌مرغ‌های گندیده خوشمزه!

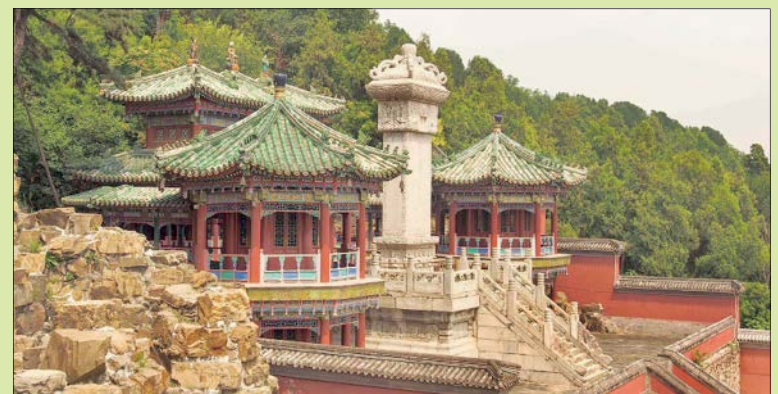
چینی‌های در زمینه غذایی عادت‌های خاصی دارند که بعید است هیچ ایرانی بتواند روزی خود را با آن مطابقت بدهد. نویسنده «یادداشت‌های پکن» یکی از موارد مواجهه خود با یکی از این عادت‌های خاص را این گونه شرح می‌دهد: «در چین تخم‌مرغ یکی از مهم‌ترین اقلام غذایی است. آن را در اکثر غذاها به شکل مختلف مصرف می‌کنند، اما عجیب‌ترین شکلش همان است که

غیرچینی‌ها معمولاً به آن «تخم‌مرغ گندیده» می‌گویند. اولین بار که می‌خواستیم تخم‌مرغ بخرم، چون اسم چینی آن را نمی‌دانستیم، ناچار شدیم چند بار فروشگاه را دور بزنیم تا بلکه در گوشه‌ای تخم‌مرغ پیدا کنیم. تخم‌مرغ‌هایی که خریده بودم به طرز عجیب و جذاب و چشم‌نواز بسته‌بندی شده بودند که اگر روبانی به دورش می‌بستی شکل هدیه‌ای گران‌بهارا به خود می‌گرفت. روز بعد یکی از آنها را برای صبحانه آب‌پز کردم. اما به محض این که آن را شکستم، چنان بوی ناهنجاری از آن برخاست که فوراً روانه سطل آشغالش کردم. بسته تخم‌مرغ‌ها را با خود به کلاس بردم و به دانشجویان نشان دادم. برایم توضیح دادند که آنچه خریده‌ام از انواع گران‌قیمت و مخصوص تخم‌مرغ است. تخم‌مرغ‌های «مخصوص و خوشمزه» را به دانشجویان بخشیدم و در عوض یاد گرفتم که هر وقت تخم‌مرغ معمولی می‌خواهم کافی است به فروشنده بگویم: «وُ یائو جی‌دن».

ماجرای بازدید از کاخ تابستانی امپراتوران چین

هر چه کثیف‌تر باشی، سالم‌تر می‌مانی!

بناهای تاریخی چین از جمله ویژگی‌های خاص و ویژه این کشور است که همه ساله گردشگران زیادی برای دیدن آن به چین سفر می‌کنند. دهقانی نیز در بخش‌های مختلفی از سفرش در ارتباط با بازدید از این بناهای تاریخی نوشته است. او در ارتباط با بازدید از بنای معروفی به نام «ای‌هه یوئن» می‌نویسد: «خیابان غربی دانشگاه پکن مستقیماً به ای‌هه یوئن، کاخ تابستانی امپراتوران چین، ختم می‌شود که در شمال غربی شهر واقع شده است. نخستین بار به لطف و دلالت‌شن‌بی مینگ، دانشجوی کارشناسی‌ارشد زبان و ادبیات فارسی که نام فارسی «سیمین» بر خود نهاده بود، به ای‌هه یوئن رفتیم. سوار اتوبوس شدیم. اتوبوس اصلاً تمیز نبود. چینی‌ها در مجموع به نظافت چندان اهمیتی نمی‌دهند. از زبان سیمین شنیدیم که معتقدند: «هر چه کثیف‌تر باشی، سالم‌تر می‌مانی!» وارد کاخ که شدیم، اولین چیزی که نظرم را جلب کرد، مجسمه ابوالهول بود که سری شبیه شیر، شاخ و سمی چون گاو، بدنی چون اژدها پرقلس و دُمی مثل اسب داشت. این جانور خیالی عجیب را چینی‌ها نماد قدرت می‌دانند. از هیبت ترسناک آن معلوم بود که قدرت در ضمیر چینی‌ها با غرابت و رازناکی و هول‌انگیزی همراه است. آن سوتر صخره‌ای بزرگ دیده می‌شد. پادشاهان چین علاقه عجیبی به سنگ و صخره داشته‌اند. صخره‌های عظیم را که وزن آنها گاهی به چند ده تن می‌رسد از راه‌های دور آورده و در میان باغ‌ها یا در حیاط کاخ‌های خود کاشته‌اند.

از عزیز ایرانی‌ها تا عزیز چینی‌ها

علاقه به ایران به خاطر مخالفت با آمریکا و اسرائیل

شرح وضعیت زندگی مسلمانان در چین نیز یکی دیگر از بخش‌های مهم و خواندنی «یادداشت‌های پکن» است. در بخشی از روایت این کتاب از بازدید راوی اثر از یکی از روستاهای مسلمان‌نشین چین و بخش قبرستان این روستا می‌خوانیم: «یوسف (در چین از هر ده مسلمانی که دیدم دست کم پنج تا هفت نفرشان نام یوسف یا یونس داشتند!) راهنمای ما توضیح داد که عبارت «العزیز فی‌الجنة» را فقط برای مادران می‌نویسیم. گفتیم در ایران هم خیلی‌ها به مادرشان «عزیز» می‌گویند منتها وقتی که زنده است. لازم نیست بمیرد تا عزیز شود! در مسجد روستا که نسبتاً بزرگ و آباد بود، نماز خواندیم. چیزی که نظر مرا به شدت جلب کرده بود، این نکته بود که جوانان مسلمان روستا که غالباً تحصیل‌کرده و هنرمند بودند اگر علاقه‌ای به ایران داشتند، به سبب فرهنگی نبود، بلکه موجب اصلی این علاقه مخالفت رسمی دولت ایران بود با آمریکا و اسرائیل و طرفداری‌اش از فلسطینی‌ها. این چینی‌های جوان همگی از این که دولت ایران طرفدار حماس است، اظهار خرسندی می‌کردند».